

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-540

29/06/2020

ქ. თბილისი

ქ. თბილისში, შპს „პეტროკას ფიუელ სერვისიზ ჯორჯიას“ 5500 მ³ მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე (20000 ტონა წლიური ტვირთბრუნვის გაზრდა 60000 ტონა წლიურ ტვირთბრუნვამდე) სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „პეტროკას ფიუელ სერვისიზ ჯორჯიას“ მიერ გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქ. თბილისში, 5500 მ³ მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების (20000 ტონა წლიური ტვირთბრუნვის გაზრდა 60000 ტონა წლიურ ტვირთბრუნვამდე) სკრინინგის განცხადება.

2009 წელს სამინისტროს მიერ შპს „ეარ ვისოლის“ 5500 მ³ მოცულობის (20 000 ტ წლიური ტვირთბრუნვით) ნავთობბაზაზე გაცემულია ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №33 (გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა 000276). ვინაიდან 2010 წელს მოხდა შპს „ეარ ვისოლის“ შერწყმა სს „ვისოლ პეტროლიუმ ჯორჯიასთან“, 2017 წელს სანებართვო მოწმობა გაიცა სს „ვისოლ პეტროლიუმ ჯორჯიაზე“. 2017 წელს ზემოაღნიშნული ნებართვა კომპანიების ერთობლივი მომართვის საფუძველზე სს „ვისოლ პეტროლიუმ ჯორჯიასგან“ გადაეცა შპს „ეარ ვისოლს“, რომელმაც 2018 წელს შეიცვალა საფირმო სახელწოდება და ჩამოყალიბდა შპს „პეტროკას ფიუელ სერვისიზ ჯორჯიას“ სახელით. აღნიშნული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის მე-4 ნაწილის შესაბამისად, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2020 წლის 21 იანვარს N2-294 ბრძანებით გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება.

წარმოდგენილი სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ნავთობპროდუქტების ბაზა მდებარეობს ქ. თბილისში, აეროპორტის მარცხენა მხარეს, შპს „პეტროკას ფიუელ სერვისიზ ჯორჯიას“ საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 01.19.26.002/038). წარმოდგენილი მონაცემების ელექტრონული გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ უახლოესი საცხოვრებელი პუნქტი დაშორებულია დაახლოებით 800 მეტრით, ხოლო თბილისის საერთაშორისო აეროპორტის ტერმინალის შენობა დაახლოებით 255 მეტრით.

შპს „ეარ ვისოლის“ 5500 მ³ მოცულობის ნავთობბაზის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშზე გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიხედვით, ნავთობბაზის წლიური ტვირთბრუნვა შეადგენდა 20 000 ტონას. წარმოდგენილი სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ბაზარზე გაზრდილი მოთხოვნიდან გამომდინარე, იზრდება

ნავთობბაზის წლიური ბრუნვა, შესაბამისად კომპანიას დაგეგმილი აქვს წელიწადში 20 000 ტონა საწვავის ნაცვლად, გასცეს 60 000 ტ/წელ საწვავი. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, აღნიშნული ტვირთბრუნვის ზრდა არ ითვალისწინებს ინფრასტრუქტურულ ცვლილებას.

საწარმოს ტერიტორიაზე საწვავის მიღებისა და გაცემისთვის განთავსებულია 7 სხვადასხვა ზომის რეზერვუარი, მათ შორის: 3 ცალი 1000 მ³ მოცულობის, 2 ცალი 200 მ³, ერთი 2000 მ³, ერთი 100 მ³. საწარმოს ტერიტორია ასევე მოიცავს ისეთ ინფრასტრუქტურულ ობიექტებს, როგორცაა: 12 ცალი ტექნიკური წყლის სამარაგო რეზერვუარი, ადმინისტრაციული შენობა, საოპერატორო, ხანძარსაწინააღმდეგო სატუმბი სადგური, ავტოგზა, რეზერვუარების შესავსები 4 სატუმბი სადგური, ავტოცისტერნებში გასაცემი კუნძული, თვითმფრინავების გასამართი 3 სატუმბი სადგური, საწყობი, ნარჩენების განთავსების უბნები, ნავთობდამჭერი სეპარატორები და ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობა, ასევე სარკინიგზო ლიანდაგი საიდანაც ხდება საწარმოს ტერიტორიაზე ვაგონცისტერნებით საწვავის შემოტანა. ნავთობპროდუქტების ბაზა მიწისქვეშა მილგაყვანილობით, ჰიდრანტული სისტემით დაკავშირებულია თბილისის საერთაშორისო აეროპორტთან. ბაზიდან აეროპორტამდე დამაკავშირებელი მილების საერთო სიგრძე შეადგენს 2000 მეტრს.

შპს „პეტროკას ფიუელ სერვისიზ ჯორჯიას“ ნავთობპროდუქტების საცავის ტერიტორიაზე შესაძლებელია ორი ტიპის TS 1 და JET A-1 ტიპის საავიაციო საწვავის მიღება და გაცემა.

როგორც უკვე აღინიშნა, ტერმინალზე საწვავის მიღება ხდება სარკინიგზო ცისტერნებით. ტერიტორიაზე შემოსვლის შემდეგ პირველ რიგში ხდება პლომბების მთლიანობის შემოწმება. იმ შემთხვევაში თუ პლომბებს დარღვევა არ აღენიშნება, საწვავის „დაჯდომის“ მიზნით, ხდება ვაგონ-ცისტერნების დაყოვნება. შემდგომ, ვაგონ-ცისტერნებიდან ხდება სინჯების ამოღება, რომელიც იგზავნება ტერმინალის ტერიტორიაზე არსებულ ლაბორატორიაში, სადაც მოწმდება საწვავის სხვადასხვა პარამეტრები. თუ პარამეტრები შეესაბამება სტანდარტებს, იწყება ვაგონ-ცისტერნების აზომვა და დაცლა. საწვავის მიღება ხდება შესაბამის რეზერვუარში, რომელიც საწვავის მიღების მომენტისთვის არ წარმოადგენს საწვავის გამცემ რეზერვუარს. საწვავის მიღების შემდეგ ხდება მისი დაყოვნება, სინჯების აღება, ლაბორატორიული კვლევის საფუძველზე საწვავის პასპორტის შედგენა და გაცემა.

საწარმოს ტერიტორიაზე საწვავის მიღებისა და გაცემისთვის განთავსებული რეზერვუარები არის მიწისზედა, ვერტიკალური ცილინდრული ფორმის. თითოეულ რეზერვუარს გააჩნია თვითმზიდი კონუსური ფორმის სახურავი და სასუნთქი სარქველები. განცხადების მიხედვით, რეზერვუარები განთავსებულია 2007 წლიდან. რეზერვუარების შიდა და გარე ზედაპირი დაცულია ორკომპონენტური ანტიკოროზიული საღებავით. ავარიული დაღვრილი ნავთობპროდუქტების ლოკალიზაციის მიზნით, სარეზერვუარო პარკი შემოსაზღვრულია ბეტონის ზღუდით.

სკრინინგის განცხადების მიხედვით, ტერიტორიაზე განთავსებულია რეზერვუარების შესავსები 4 სატუმბი სადგური, ორი მათგანი არის 70 მ³/სთ-ში წარმადობის, ორი 50 მ³/სთ-ში, მათ შორის ერთი (50მ³/სთ) არის სარეზერვო. რაც შეეხება თვითმფრინავების გასამართ სატუმბ სადგურს, მის შემადგენლობაშია ორი 160 მ³/სთ ტუმბო, და ერთი 70 მ³/სთ წარმადობის ტუმბო.

საწარმოში წყალი გამოიყენება სასმელ-სამეურნეო და ტექნიკური დანიშნულებით, მათ შორის სახანძრო მიზნებისთვის. ტექნიკური დანიშნულების წყლის მიწოდება მოხდება ტერიტორიაზე არსებული ლიცენზირებული ჭაბურღილიდან. სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება ხდება ქალაქის წყალმომარაგების სისტემიდან, ასევე ბუტილირებული სახით. ობიექტზე წარმოქმნილი სამეურნეო-ფეკალური წყლების ჩაშვება ხდება ქალაქის საკანალიზაციო ქსელში. ხოლო, სანიაღვრე და ნავთობპროდუქტებით დაბინძურებული წყლები ჩაედინება ჩამდინარე წყლების გამწმენდ ნაგებობაში (PECOFacet), საიდანაც გაწმენდის შემდეგ ჩაშვება ქალაქის საკანალიზაციო ქსელში.

საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოიქმნება სახიფათო და არასახიფათო ნარჩენები, რისთვისაც დანერგილია ნარჩენების სეპარირებული შეგროვების სისტემა. სახიფათო ნარჩენებიდან აღსანიშნავია, ნავთობის სეპარატორში დაგროვილი ნავთობის შლამი, რომლის ამოღება ხდება წელიწადში ორჯერ. ამოღებული შლამი თავსდება შესაბამის კონტეინერში და შემდგომი მართვისთვის გადაეცემა უფლებამოსილ, კონტრაქტორ კომპანიას.

2009 წლის გზშ-ის ანგარიშის მიხედვით, ნავთობბაზის ექსპლუატაციის პროცესში გარემოს დაბინძურების ძირითადი წყაროები იქნება: ნავთობპროდუქტების რეზერვუარები, ნავთობპროდუქტების მიღება-გაცემის სადგურები (უბნები) საკომპრესორო და ნავთობდამჭერი დანადგარები. ნავთობბაზის საქმიანობის დროს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევას ადგილი ექნება რკინიგზის ესტაკადიდან ნავთობპროდუქტების მიღებისა და შენახვის დროს, ავტომაქანებზე საწვავის გაცემის დროს, გამწმენდი დანადგარიდან და საკომპრესორო სადგურებიდან. სკრინინგის ანგარიშში არ არის განხილული აღნიშნული ცვლილებით გამოწვეული ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების საკითხი. ცვლილების მასშტაბის გათვალისწინებით, მნიშვნელოვნად შეიცვლება ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა მოცულობა და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები. გარდა ამისა, სკრინინგის განცხადებაში არ არის შეფასებული კუმულაციური ზემოქმედება.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიხედვით, რეზერვუარების სასუნთქ მიწებზე უნდა განთავსებულიყო ნახშირწყალბადების დამჭერი ფილტრები. თუმცა, 2018 წელს სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ განხორციელებული ინსპექტირების საფუძველზე გამოვლინდა, რომ რეზერვუარების სასუნთქ მიწებზე არ არის განთავსებული აღნიშნული ნახშირწყალბადების დამჭერი ფილტრები. სკრინინგის განცხადების მიხედვით, საწარმოში განთავსებულია ჰიდრანტული სისტემა და ავარიული სიტუაციების თავიდან აცილების მიზნით მსგავსი რეზერვუარებისთვის მოთხოვნილია თავისუფალი ვენტილაციის სისტემა. აღნიშნულის დასაბუთების მიზნით, სკრინინგის განცხადებას თან ერთვის, დანართი „საავიაციო საწვავი საშუალებების დიზაინი, მშენებლობა, გაშვება, მოვლა და ტესტირება (მე-5 გამოცემა)“. თუმცა, წარმოდგენილი მონაცემები არ არის საკმარისი იმისთვის, რომ სამინისტრომ იმსჯელოს აღნიშნული ცვლილების რელევანტურობის შესახებ. საკითხის სრულყოფილად განხილვის მიზნით, სამინისტროში წარმოდგენილი უნდა იყოს შესაბამისი სისტემის ტექნიკური ანგარიში და აღნიშნული ტიპის რეზერვუარების სასუნთქ მიწებზე ფილტრების განთავსების შეუძლებლობის დასაბუთება.

გაზრდილი ტვირთბრუნვიდან გამომდინარე, იზრდება მასშტაბური ავარიისა და კატასტროფის რისკი, შესაბამისად, საჭიროა ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების ღონისძიებათა დეტალური გეგმის შემუშავება.

განცხადების მიხედვით, აღნიშნული ტვირთბრუნვის ზრდა არ ითვალისწინებს ინფრასტრუქტურულ ცვლილებას. თუმცა, შპს „ეარ ვისოლის“ 5500 მ³ მოცულობის (20000 ტ წლიური ტვირთბრუნვით) ნავთობბაზის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით, „რკინიგზის ვაგონისტერნების დასაცვლელად გათვალისწინებულია ფარდულის ტიპის, რომელშიც დამონტაჟებულია ტუმბოები ოთხი ცალი, რომელთაგან ორის წარმადობა ტოლია 40 მ³/სთ და ორის 85 მ³/სთ. აქედან ორი წარმოადგენს სარეზერვოს“. თუმცა, წარმოდგენილი განცხადების მიხედვით, საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსებულია 4 სატუმბო სადგური, წარმადობით: N1 ტუმბო- 50 მ³/სთ (სარეზერვო), N2 ტუმბო- 70მ³/სთ, N3 ტუმბო-70 მ³/სთ და N4 ტუმბო- 50 მ³/სთ. აღნიშნული ინფორმაციის საფუძველზე დგინდება, რომ არ შეცვლილა ტუმბოების რაოდენობა, თუმცა, შეიცვალა მათი წარმადობა და ფუნქცია. გარდა ამისა, სკრინინგის ანგარიშში წარმოდგენილი მონაცემები თვითმფრინავების გასამართი 3 სატუმბო სადგურის და ავტოცისტერნებში გასაცემ კუნძულზე მოწყობილი გასაცემი ტუმბოების წარმადობასა და ფუნქციაზე არ შეესაბამება გზშ-ის ანგარიშში მოცემულ მონაცემებს.

სკრინინგის განცხადებაში არ არის მოცემული ინფორმაცია რეზერვუარების პარკის დაცლა-შეფასების სავარაუდო წლიური რაოდენობის შესახებ. არ არის შეფასებული ტრანსპორტირებით გამოწვეული ზემოქმედება. ამასთან, დაგეგმილი საქმიანობა (ნავთობპროდუქტების საცავის წარმადობის გაზრდა) დაკავშირებულია ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედების ზრდასთან. განცხადებაში არ არის წარმოდგენილი ინფორმაცია გაზრდილი ტვირთბრუნვის პირობებში ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედების შესახებ. სკრინინგის განცხადებაში არ იკვეთება საწარმოს ტერიტორიაზე 2009 წლის შემდეგ განხორციელებული ცვლილებები, რაც შეიძლება უკავშირდებოდეს საწარმოს ტვირთბრუნვის მნიშვნელოვან ზრდას. აღნიშნული საჭიროებს დამატებით შესწავლას და შეფასებას.

აღსანიშნავია, რომ 2018 წელს სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის მიერ განხორციელდა შპს „პეტროკას ფიუელ სერვისიზ ჯორჯიაზე“ გაცემული გარემოზე ზემოქმედების N000276 ნებართვით (2009 წლის 10 მარტის N33 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა) გათვალისწინებული პირობების და გარემოს დაცვის სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი ნორმების შესრულების მდგომარეობის გეგმიური შემოწმება, რომლის შედეგად გამოვლინდა გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშითა და N33 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით გათვალისწინებული პირობების დარღვევები. მათ შორის: როგორც უკვე აღინიშნა, რეზერვუარების სასუნთქ მილებზე არ არის განთავსებული ნახშირწყალბადების დამჭერი ფილტრები; ნავთობპროდუქტების საცავის ფაქტობრივი ტვირთბრუნვა შეადგენს წელიწადში 32000 ტონა საწვავს, რაც არ შეესაბამება ნებართვით დადგენილ ოდენობას; სამინისტროსთან შეთანხმებული ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტში მოცემული გამოყოფისა და ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა გაფრქვევის წყაროების რაოდენობა არ შეესაბამება საწარმოში არსებულ მდგომარეობას და სხვა. აღნიშნული დარღვევების აღმოფხვრისათვის კომპანიას განესაზღვრა გონივრული ვადები სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტის 2019 წლის 10 ოქტომბრის №001414 ადმინისტრაციული მიწერილობით.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და სამგორის რაიონის გამგეობის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე და დაგეგმილი საქმიანობის ადგილმდებარეობის, სპეციფიკის, წარმადობის, მაღალი ტექნოლოგიური დატვირთვისა და შესაძლო კუმულაციური ზემოქმედების გათვალისწინებით, მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი ზემოქმედება გარემოზე.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ქ. თბილისში, შპს „პეტროკას ფიუელ სერვისიზ ჯორჯიას“ 5500 მ³ მოცულობის ნავთობპროდუქტების საცავის ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება (20000 ტონა წლიური ტვირთბრუნვის გაზრდა 60000 ტონა წლიურ ტვირთბრუნვამდე) დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „პეტროკას ფიუელ სერვისიზ ჯორჯია“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „პეტროკას ფიუელ სერვისიზ ჯორჯიას“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „პეტროკას ფიუელ სერვისიზ ჯორჯიას“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და სამგორის რაიონის გამგეობის საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი